

Stöd och styrning

Kommunstyrelsen

## Remissvar: Vår demokrati – värd att värna varje dag

### Bakgrund

År 2021 var det 100 år sedan den allmänna och lika rösträtten fick sitt principiella genombrott i Sverige. Därför uppmärksammades och firades hundra år av demokrati under detta år. Samtidigt är det viktigt att minnas att det dröjde fram till 1989 innan alla svenska medborgare över 18 år fick rösträtt, då omyndighetsförklaringen avskaffades. För att fira hundra år av demokrati så bestämde regeringen år 2018 att skapa en kommitté som fick namnet Demokratin 100 år. Kommittén har planerat, samordnat och genomfört aktiviteter under åren 2018 till 2021. Målet med aktiviteterna har varit att fler ska få bra kunskap om demokratin, att fler ska engagera sig i frågor om demokrati och arbeta för att vi ska ha en stark demokrati i Sverige. Kommittén har arbetat med en deklaration om demokrati. Det är ett dokument som talar om att demokrati och respekt för allas mänskliga rättigheter är viktigt och att Sverige ska vara ett land med lagar som är lika för alla. De som skriver under deklarationen lovar att arbeta för detta. I slutet av år 2021 hade 310 olika organisationer och företag skrivit under deklarationen. Dessutom har Kommittén arbetat fram förslag på hur erfarenheterna från Demokratin 100 år kan användas i fortsatt arbete med att göra demokratin stark i Sverige. Kulturdepartementet har inkommit med en remiss av utredningen: Vår demokrati – värd att värna varje dag och Fagersta kommun har getts tillfälle att yttra sig. Avdelningen för Stöd och styrning har fått i uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott att lämna ett förslag till yttrande. Regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Detta remissvar har fokuserat på förslagen i betänkandet.

### Ärendet

Kommittén lyfter fram förslag med syfte att skapa en långsiktigt hållbar, stark och inkluderande demokrati. Fokus i förslagen ligger på: ökad kunskapen om demokrati hos medborgarna i Sverige samt att samordna och förtydliga demokratiuppdraget bland myndigheter och inom skola. Följande förslag på hur man kan arbeta för en stark demokrati har Kommittén tagit fram:

- Kommittén föreslår att det ska finnas en myndighet som ska samordna arbetet med demokrati i Sverige.
- Länsstyrelserna föreslås ha ett tydligare uppdrag att arbeta för att stärka demokratin.
- Myndigheters demokratiska uppdrag bör stärkas, varje myndighet bör arbeta för det politiska målet om demokrati. Kommittén föreslås att metoder utvecklas för detta.

- Vid beslut av riksdag eller regering ska konsekvenser för demokratin undersökas enligt krav. Idag finns inget krav på kommittéer eller utredningar att de ska undersöka hur deras förslag påverkar demokratin.
- Skolverket bör arbeta med att göra skolans demokratiska uppdrag tydligare. Kommittén föreslår att det sker både genom att ge rekommendationer, råd och producera material men även genom utvärdering och kvalitetsgranskning.
- Kommittén föreslår att webbplatsen Demokratin 100 år ska finnas kvar. Men webbplatsens innehåll ska också ha annan information om demokrati än bara om att demokratin fyllde 100 år. För en stark demokrati i framtiden

Förslagen bedöms inte ha några konsekvenser för sysselsättning och offentlig service, för brottslighet och brottsförebyggande arbete, för små företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt i förhållande till större företag

Stöd och styrnings utredare anser att de förslag som kommittén tagit fram ligger i linje med ambitionen att skapa en stark demokrati under lång tid och en demokrati där alla kan vara med och påverka. Däremot är inte åtgärderna en garanti för att ambitionen nås utan skapar strukturella förutsättningar. Avgörande blir hur man sedan jobbar inom respektive verksamhetsområde. Dessutom bör tas med i beaktande ekonomiska kostnader för till exempel en ny myndighet i relation till andra angränsande myndigheter samt vilka resultat ett sådant arbete förväntas resultera i.

### **Checka vem**

Kommittén gör bedömningen att förslaget om en nationell demokratifunktion och förslaget om att ge länsstyrelserna demokratifrämjande uppdrag kan ge ökade kunskaper om demokrati och jämställdhet, vilket i sin tur kan bidra till att minska skillnaderna i demokratiskt deltagande och inflytande mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Förslagen kan bidra till att förverkliga målet för integrationspolitiken (lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund) och målet för att förebygga och motverka segregation (minskad segregation, jämlika uppväxt- och levnadsvillkor och goda livschanser för alla).

### **Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen antar yttrandet som sitt eget och tillställer detta till Kulturdepartementet.

Annika Hedberg  
Social hållbarhetsstrateg